

SVYTURIYS

LEIDZIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarria
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

Semanario Lituanu "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
ED/TA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiučio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentino

Concesión 1075

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI VII. BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Julio = Liepos 1 d., 1937 Nr. 330

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ato. Nr. 10 a.

Italijos imperija stiprinasi

Italija iš vienos pusės stiprina apsigynimą, iš kitos žiūri ekonominės krašto gerovės.

Italijos kariuomenė, ginklai, jūrių ir oro laivynas yra pasiekęs aukšto išstobulino. Mussolini Italijos apsigynimas yra užtikrintas.

Greta apsigynimo reikalo eina ekonominis krašto sutvirtinimas. Didelio dėmesio krepiama į Etiopijos turtus ir galimybę juos ekspluotuoti. Neseniai sugrįžo Etiopijos žemės ūkio tyrinėjimo komisija, kuri pranešė, kad Etiopijoje yra per milijoną hektarų žemės, kuri dar neekspluotuojama, bet galė-

tų augti visi javai. Gyvulių ūkis tuo tarpu menkas, bet pagerinus veisles, ypač avių, jos galėtų būti labai produktingos.

Italija taip pat labai susirūpinusi Etiopijos koptų bažnyčios padėtimi. Dar iki šiolei Etiopijos Bažnyčia priklausė nuo Egipto. Šiomis dienomis apsilankė Romoje Etiopijos koptų abunas Kirilas (mušikai metropolitas), su kuriuo eina pasitarimai dėl prijungimo koptų prie katalikybės. Jei pavyks šis sumanymas, tai per 3 milijonus koptų pasidarys Katalikų Bažnyčios nariais.

Rumunijos karalius negalės aplankyti Pilsudskio kapą

Ne tik daug kalbų sukėlė Lenkijoje, bet ir ir privedė prie Vyriausybės krizės Krokuvos arkivyskupo kardinolo Sapiehos atsisakymas įleisti į Vavelio katedrą Rumunijos karalių, kuris revizituo-damas Lenkijos Prezidentą buvo numatęs aplankyti Pilsudskio kapą. Kardinolas Sapieha savo žygį pateisina ta priežastimi, kad karalius yra schizmatikas ir stačiatikų bažnyčios galva, kuriam Katalikų Bažnyčia negali suteikti viešos iškilmingos pagarbos.

Dėl šio įvykio buvo atsistatydinęs Lenkų Ministrų Kabinetas, bet Prezidentas atsistatydini-

mo nepriėmė. Prezidentas Moscickis privatiniai laišku kreipėsi į kardinolą Sapieha prašydamas nedaryti kliučių Rumunijos karaliaus vizitui prie Pilsudskio kapo. Kardinolas sutiko padaryti išimtį ta prasme, kad Pilsudskio karstas bus išneštas iš katedros ir padėtas varpinėje. Aišku, kad toks kompromisas nepatenkino Vyriausybės. Kilęs konfliktas galės būti likviduotas tik derybomis Lenkų Vyriausybės su Apaštališkuoju Sostu. O Rumunijos karalius girdėdamas visa tai pats nebeenorės aplankyti Krokuvoje.

Vedami pasaulinio masto plentai

Naujorko Automobilų Fabrikacijos kelių komisija paskelbė įdomius davinius apie susisiekimą plentu. Per paskutinius aštuonerius metus įvesta 4.800.000 kilometrų plento. Iš viso gi pasaulyje yra 15.840.000 kil. plento.

Daugiausiai plentų pastaraisiais laikais vedama Argentinoje ir Vokietijoje. Pastaroji baigia 8000 kilometrų plentus, kurie laikomi moderniausiais pasaulyje. Šiais plenta bus leidžiama automobiliais važinėti po 120 kilometrų per valandą.

Pirmasai paneuropeiskas plentas, nuo Prancūzijos šiaurės iki

Turkijos, jau baigiamas ir iki Austrijos sienų išgrįstas.

Panafrikoniškas plentas pradėtas vesti iš Kairo ir eis visos Afrikos ilgumu iki Kaptano, sudarydamas 12.600 kilometrų.

Panamerikoniškas plentas jau nutiestas nuo Kanados Otavos iki Meksikos galui ir apima 5760 kil. Pietų Amerikoje smarkiai tiesiami plentai, kurie susijungs su minėtu.

Automobilių registruota visame pasaulyje 39.800.000. Tik paskutiniaisiais metais automobilių padaugėjo 2.350.000.

Vokietija su Italija nebesaugos Ispanijos krantų

Vokietija ir Italija pareiškė Nesikišimo Komitetui, kad atsisako savo laivais saugoti Ispanijos krantus. Šis sprendimas buvo padarytas po Vokiečių karo laivo "Leipzig" mėginimo nuskandinti. Tai buvo trečias Ispanijos gubernistų užpuolimas.

Anglija su Prancūzija sutiko padidinti savo karo laivų skaičių ir toliau tęsti visų Ispanijos krantų saugojimą.

Paskutinis incidentas su "Leipzig" tik neišaukė didelių komplikacijų Europoje. Buvo manoma, kad Vokiečiai pasiliks laisvas rankas veikti prieš Ispanijos gubernistus ir pradės karą. Tačiau tuo tarpu Anglijai su Prancūzija pavyko nustumti karo pavojų tolimiems laikams. Vokietija su Italija sutiko pasilikti Londono Nesikišimo Komitete, nors prie Ispanijos krantų saugojimo ir nebeprisidės,

Paskutinis Kūrinys Dailininko Jono Rimšos
NESUPRATO MANĖS

IŠ ISPANIJOS PILIETINIO KARO

PANAIKINO DVIEJŲ PROVINCIJŲ PRIVILEGIJAS

3 Ispanijos provincijos: Viskaja, Guipuskoja ir Alava — turėjo nuo senų laikų ekonomines privilegijas. Jos pačios tvarkė savo mokesčius ir tam tikrą sumą įnešdavo bendrai Ispanijos iždan. Nacionalistų Vyriausybės dekretu šios privilegijos tapo panaikintos pirmose dviejose provincijose dėl jų ginklų pasipriešinimo. Dekretas motyvuojamas ta prasme, kad negali būti privilegijuotos tos provincijos ir geresnės sąlygos pastatytos už kitas, kurios gynė ir tebegina tautiškąją Ispaniją. Alavai paliktos visos ankstyvesnės privilegijos dėl jos prisidėjimo prie nacionalistinio judėjimo iš pat pradžių.

200 ORLAIVIŲ MŪŠIS

Nepaprastas oro mūšis įvyko prie Hueskos. Gubernistai pasirūžo visu smarkumu užatakuoti šį frontą, kad palengvinti nacionalistų spaudimą Baskų fronte. Tačiau nacionalistai išanksto buvo susekę šio puolimo planą ir laukė jo gerai pasiruošę.

Gubernistai pradėjo ataką su 60 orlaivių, kurie pasirodė ties nacionalistų pozicijomis. Umai pasikėlė 140 nacionalistų orlaivių ir stojo į kovą. Retas mūšis tęsėsi apie pusvalandį. 24 gubernistų orlaiviai tapo numušti, kitiems pavyko pasprukti. Nacionalistų keli orlaiviai taip pat nukentėjo.

Šituo oro mūšiu apgintas Hueskos frontas ir vargu gubernistai bemėgins čia savo daug silpnesnes jėgas.

SANTANDERAS NORI PASIDUOTI

Po Bilbao kritimo artimesnis nacionalistų uždavinys yra Santanderą paėmimas, kuris stovi už 85 kilometrų. Šiame fronte jau pasistūmėta per 20 kilometrų. Baskų susidemoralizavusi kariuomenė ne bėgė, o didesnio atsparumo.

Santanderą padėtis labai pasunkėjo dėl pabėgėlių kurių čia prisikaupta į pusantrą tūkstančio. Jų maitinimas sudaro kebliausią padėtį. Tarp civilinių ir kariuomenės įvyko jau keleta susirėmimų. Civiliniai reikalauja, kad būtų be mūšio atiduota Santanderas, nes joliausias.

USMĖKIOS ŽINIOS

BELGIJOJ ĮVYKO RIAUSĖS

6000 Didžiojo karo veteranų, kurie priklauso "Ugnies Kryžiaus" organizacijai, padarė demonstraciją protestuodami prieš Parlamento priimtą amnestijos įstatymą. Briuselio gatvėse buvo susirėmimų su policija, per kuriuos žuvo 20 asmenų ir keliosdešimtys tapo sužeisti.

Demonstrantai įteikė prašymą karaliui, kad tučtuojau paleistų Parlamentą ir paskirtų naujus rinkimus. Visame krašte susidarė įtempta padėtis.

MEKSIKOJ tapo suvalstybinti geležinkeliai. Privatinėms kompanijoms bus atlyginta.

KARIŠKO ORLAIVIO mėginimas buvo padarytas Suv. Valstijoje. Pilotas Taylor, pasikėlęs 6000 metrų, pasiekė 800 kilometrų greitumo per valandą. Orlaivis bombardavimo tipo.

RUMUNIJOS karalius Karolis ir sosto įpėdinis Mykolas atvyko į Varšuvą. Lenkų spauda pažymi gerus santykius tarp Rumunijos ir Lenkijos ir abiejų bendrą uždavinį kovai su bolševizmu.

URUGVAJAUS VYRIAUSYBĖ nusitarė išpirkti užsienio paskolos laktus. Tai rodo krašto ekonominį sutvirtėjimą.

PRANCŪZIJOJ viešbutininkai ir kavinių savininkai pasipriešino Vyriausybės išleistam 40 valandų patarnautojų darbo įstatymui. Grašina viešbučių ir kavinių uždarymu.

SOVIETŲ VYRIAUSYBĖ atšaukė Potiomkiną iš Paryžiaus. Jis numatomas nauju užsienio reikalų komisaru. Litvinovas nustojo Stalino pasitikėjimo ir matyt bus pašalintas, o veikiausiai areštuotas.

AUSTRIJA padidins savo kariuomenę 18.000 kareivių. Iki šiolei ji turėjo 52.000.

BRAZILIJOJ mėginama gaminti helio, kuris reikalingas cepelinams.

OLANDIJOJ susidarė nauja Vyriausybė, kurios priešaką stovi Dr. Colijn. Ministrų Kabinete yra 5 ministrai katalikai.

kritimas neišvengiamas. Nacionalistų baskų vadai taip pat būtų linkę pasiduoti, bet jiems kelią pastoja Asturijos komunistiniai angliakasiai.

POPIEŽIAUS DIENA

Birželio 29 d. pašvęsta paminėti didžiuosius krikščionybės apaštalus — PETRĄ ir POVILĄ. Abu šie apaštalai drauge minimi, nes vieną ir tą pačią dieną paguldė savo galvas už Kristaus mokslo platinimą.

Katalikų Bažnyčia sekama savo Dieviškojo Įkurėjo žodžius: „TU ESI PETRAS (UOLA) IR ANT TOS UOLOS AŠ PASTATYSIU SAVO BAŽNYČIĄ“, — ypatingai išskiria pirmąjį apaštalą PETRĄ. Jis stovi Bažnyčios jerarkijos viršūnėj ir nuo jo prasideda KRISTAUS vietininkų POPIEŽIŲ eilė. Todėl ši šventė vadinama yra taip pat POPIEŽIAUS DIENA.

Mūsų dienų Popiežiui Pijui XI šią dieną plaukia visų tikinčiųjų sveikinimai ir prisirišimo bei klusnumo pareiškimai. Katalikai jį laiko DIEVIŠKU PASIUNTINIŲ tikėjimo ir dorovės mokslui išlaikyti, nekatalikai vertina kaip aukščiausį moralį autoritetą.

PIJUS XI užima garbingą vietą nepertraukiamoj Popiežių eilėj. Savo veikimu jis charakteringas mūsų epokai, kuri pasireiškė socialių klausimų gvildinimu. Tai ką didysis Popiežius LEONAS XIII savo nemirštama „enciklika“ buvo pajudinęs iš pamatų, Pijus XI praktiškai papildė. Tarp kitų charakteringų Pijaus XI veikimo bruožų minėtini šie:

KATALIKŲ VEIKIMO POPIEŽIUS

Pijaus XI sukurtas KATALIKŲ VEIKIMAS apima moraliskos tvarkos sritį, kurioj svarbų vaidmenį sudaro socialiai klausimai, ypač santykiai tarp darbo ir kapitalo. Absurdiškais mokslais atitraukti darbininkai nuo Bažnyčios yra grąžinami jos prieglobstin sveika pažiūra į socialius klausimus ir šventu šeimos sutvarkymu.

KATALIKŲ VEIKIMAS sudaro didžiausį Bažnyčios ginklą, kuriuo apginama krikščioniškoji visuomenės tvarka.

MISIŲ POPIEŽIUS

Pijus XI vadinamas Misių Popiežium, kadangi parodė ypatingą rūpesnį paskleisti Kristaus mokslo šviesą tarp pasilikusių pagonijos tamsybėse. Misijonierių eilės tapo padidintos ir tam reikalui surasti nemažai ištekliai. Šiandie matom daug naujų misių visuose pasaulio kraštuose. Ypač sekmingai darbuojasi saležiečiai, kurie šventajam Tėvui bene pirmieji prie širdies.

DIDIS POLITIKAS

Pijaus XI didžioji politika pasireiškė Laterano sutarties sudarymu. Kaip žinoma, ilgą laiką buvo nutraukti visokie santykiai tarp Vatikano ir Italijos karaliaus. Popiežius buvo Vatikano kalnyns. Šį painų politikos klausimą pavyko išspręsti Pijui XI sudarant Laterano sutartį, kuria einant Vatikano atgavo suverenes teises ir nuo Italijos karaliaus buvo nuimta atskirimo nuo Bažnyčios bausmė.

Matome taip pat didelį Pijaus XI rūpesnį diplomatinį santykių išvystymu su visomis pasaulio valstybėmis. Reikšminga buvo kardinolo Pačelli kelionė Š. A. Suvienytuose Valstijose ir jau numatyta toki pat kelionė Prancūzijoje.

KINEMATOGRAFŲ IR GEROS SPAUDOS POPIEŽIUS

Pijus XI visados mokėjo atsiliepti į moderniškojo gyvenimo klausimus. Išgalinęs kinematografas rado pritarimą, bet ir sveiką kritiką. Kadangi tai yra svarbus auklėjimo veiksnys, todėl tapo nustatytos atskiros normos, kuriomis reikia vadovautis. Visa katalikiškoji spauda, atsiliepdama į šventojo Tėvo Pijaus XI balsą, įvedė periodines filmų recenzijas. Nemažiau Pijus XI vertino spaudą, kurios reikalu ne kartą yra kalbėjęs per enciklikas ir šiaip audijencijose. Dar praeitis metais buvo suruošta Vatikano muziejaus salėse pasaulinės katalikiškosios spaudos paroda. Kuria buvo skatinama prie katalikiškų raštų leidimą ir platinimą.

JAUNOS DVASIOS POPIEŽIUS

Pijus XI jau turi 80 metų amžiaus. Nepersenai jį buvo supaudusi sunki liga, kurioj jis parodė didvyriškos ištvermės. Jis pats yra pasisakęs, kad ir labai sunkioj skausmo valandoj jautėsi dvasia stiprus, o pasveikėjęs jaunas.

Tiktai stipri ir jauna dvasia gali tiek darbuotis ir nuveikti, kiek dirba Pijus XI. Juk tik šiais metais yra išleistos 3 labai svarbios enciklikos, kurios atsiliepia į gyvausius šių dienų klausimus, kaip komunizmą ir perdėtą nacionalizmą.

MUSŲ LINKEJIMAI

Lietuvių tauta yra katalikiška. Ji visados mokėjo parodyti pagarbą Apaštala Sostui. Šia Popiežiaus Dieną mes vertindami Pijaus XI Dieviškąją Pasiuntinystę ir jo tėviška globą, jam reikiame giliausio prisirišimo jausmus. Trokštame, kad mūsų tautos ir valstybės santykiai su Bažnyčios Galva visados būtų glaudūs ir nuosirdūs.

„AL MULTOS ANNOS“!

Nepamatuotos dr-ja „Lietuva“ pretenzijos

Dr-ja „Lietuva“ atsiliepė per „A. L. Balsa“ del buv. Lietuvių Namų Bibliotekos pareiškdamą savų pretenzijų prie jos. Ten pat pasisako, kad tokias pretenzijas jau ji buvo ankščiau pareiškusi Lietuvos Pasiuntinybei, kurios žinioj randasi ši biblioteka.

Buv. Lietuvių Namų Bibliotekos klausimą mes jau pakanka mai esame gvildinę spaudoję ir ALKF yra įteikusi atitinkamą raštą Lietuvos igoal. Ministeriui p. Aukštuoliui, bet nesulaukusi jokio atsakymo, yra klabinusi Lietuvos Užsienų Reikalų Ministeriją. Iki šiolie šis klausimas pasiliko dar neišspręstas. Tačiau del dr-jos „Lietuvos“ pretenzijų mes štai ką galim pasakyti.

Lietuvių Namų Biblioteka tapo sukurta kolonijos kapeliono kun. Janilionio rūpesniu. Del 1930 metais jis vykdamas Lietu von buvo sudaręs atitinkamą planą, kurį raštiškai parėmė 3 organizacijos: L. Katalikų šv. Kazimiero Bendruomenė, dr-ja „Lietuva“ ir „Susivienijimas“. Einant šiuo planu buvo numatyta sukurti bendra biblioteka. Kun. J. Janilioniui pabuvojant Lietu voj pasisekė surinkti apie 300 knygų ir jas pargabenti Argenti non. Šios knygos ir sudarė Lietuvių Namų Bibliotekos pradžią. Tiesa, dr-ja „Lietuva“ nedalyvavo bendros Bibliotekos sudary mo posėdy, nors buvo kviesta, tat be jos buvo apseita ir dviejų kitų organizacijų nusitarimu sukurta Lietuvių Namų Biblioteka. Dr-ja „Lietuva“ tiktai berods po dviejų metų mėgino pareikšti savo pretenzijas prie atitinkamos knygų dalies, bet jų nebuvo galima patenkinti, kadangi priešinosi Bibliotekos nedalinimo ide jai, kuri pačioj pradžioj buvo priimta.

Šią pirmąją biblioteką sudarė surinktos palaikytos, knygos ir nemažai mokyklos vadovėlių, tat jos vertė buvo nedidelė. Tik tai 1932 metais Biblioteka tapo papildyta naujomis ir vertingomis knygomis. Jas surinko ir pargabeno iš Lietuvos antru kartu

LIETUVOJE

MIRĖ SENIAUSIAS KAUNO UG NEGESYS

Gegužės 19 d. mirė ir ant rytojaus palaidotas seniausias Kauno ugniagesys Ch. Manaševičius, Kauno m. ugniagesių komandos I skyriaus viršininkas, vėliavininkas. Jis mirė susilaukęs 80 metų, o ugniagesių komandoje ištarnavęs 50 mt., t. y. nuo komandos įsikūrimo pradžios. Į kapus seniausią Kauno ugniagesį palydėjo ugniagesių vadovybė ir dvi ugniagesių komandos.

DEGĖ LIDUOKIŲ MIESTELIS

Dienos metu Liduokių miestelyje (apie 12 km. nuo Ukmergės) buvo kilęs pavojingas gaisras. Pradžioje dėl netvarkingo kamino užsidegė gyv. namas, po to ugnis per simetę į kitus trobesius. Esant dideliame pavojui visam miesteliui, iš Ukmergės buvo iškviesti miesto ugniagesiai ir tuojau gaisras buvo likviduotas. Sudegė du gyvenamieji ir keli negyvenamieji namai. Nuostolių apie 10 tūkst. litų.

DEGĖ MIŠKAS

Karšrūdės girininkijoje Gabinės miške kilo gaisras, kuris, esant sausrai, sunaikino apie 2,5 ha jauno pušų ir beržų miško. Padarytieji nuostoliai siekia apie 1.650 litų. Gaisro priežastis dar neišaiškinta.

GRAŽIAI ATRODO LAUKAI

Nepaprastai ankstyvas ir šiltas pavasaris greitai atgaivino žiemkenčius javus ir dobilus. Ir tie žiemkenčiai, kurie silpniau buvo įžėlę, esant šiltam orui, atrodo gerai. Šis pavasaris žiemkenčiams javams ir dobilams dar ir tuo buvo labai palankus, kad bemaž nebuvo šalnų, dėl kurių, paprastai, daug dobilų iškilnodavo ir sunaikindavo. Jeigu tokios palankios augimo sąlygos bus ir toliau, tai tikimasi kad bus geras žiemkenčių javų, dobilų ir pievų derlius.

GEN. FRANCO KARIUOMENĖS KARYS ATBĖGO Į LIETUVĄ

Prieš 8 metus iš Rietavo į Ispaniją buvo išvykęs Lietuvos pilietis, 17 metų Josifas Sapiras. Kurį laiką jis dirbo Maroko ligoninėje ir vėliau buvo įstojęs į svetimšalių legijoną kur tarnavo per 5 metus. Tarnaudamas svetimšalių legijone, jis dalyvavo sukilėlių eilėse prieš Ispanijos vyriausybinius.

Pagaliau Sapiras paspruko į Marselį (Prancūzijoje), iš kur atvyko į Kauną. Josifas Sapiras pa-

sakoja kad ispanai nežinoję, kad jis žydas, ir jį laikę lietuviu. Apskritai jis pasakoja labai įdomių dalykų apie Ispanijos pilietinį karą. Į Ispaniją jis nežada grįžti, nes ten labai sunku esą gyventi. Josifas Sapiras tebėra Lietuvos pilietis.

ŽAIBAS SUDEGINO NAMĄ

Pačiame Rokiškyje lietaus nebuvo. Lietus su labai smarkia perkūnija ėjo labiau į vakarus nuo miesto. Žaibas įtrenkė į ūkininko Juozo Juodelio gyv. namą Juodelių kaime, Rokiškio valsč., už Žiobiškio bažnykaimio. Namas visai sudegė. Ūkininkas J. Juodelis žaibo taip pat buvo pritrenktas, bet atsigavino.

STATOMA BAŽNYČIA

Pernai atkeltas iš Igliaukos klebonas kun. A. Žigas trumpu laiku daug nuveikė, įvedė bažnyčioje tvarką. Iškirto ir prie bažnyčios esantį, brūzgais apaugusį, kalną. Paskutiniu metu laiku susirūpino mūrinės bažnyčios statymu, nes esanti medinė, gadina istoriniam Zapyškiui vaizdą ir vardą. Kilusi mintis susilaukė parapijoje šilto pritarimo ir šį rudenį jau dedami bažnyčiai pamatai. Bažnyčia bus statoma, karo metu nugriautos bažnyčios vietoje, tik kiek mažesnė. Projektą darė ir sutiko pastatyti inž. Macijauskas.

IDOMUS REISKINYS

Gegužės 18 d. vakare trys Kė-

PIRM VISO! Patenkinti Klientą!

Paskutiniu metu žymiai padidėjo mūsų klientų skaičius ir iš daugelio jų kasdieną gauname padėkos laiškus už PIGUGREITĄ ir UŽTIKRINTĄ patarnavimą išpildant mums pavestas jų bankines operacijas.

Šitai yra mūsų didžiausias pasitenkinimas

nes PIRM VISO PATENKINTI KLIENTAI savo reikaluose su mumis įrodo, kad patarnauti Tamstai kaip Tamsta to nori ir esi vertas.

NĖRA NIEKO GERESNIO kaip

LIETUVIŲ SKYRIUS

BANCO HOLANDĖS UNIDO

Buenos Aires Skyrius

Centraline Istaiga
B-me Mitre 234

Agencija
CORRIENTES 1900

PINIGŲ PERSIUNTIMAS — TAUPOMOJI KASA
LAIVAKORTES — Laiškų Saugojimas ir Persiuntimas

viešėdamas kun. J. Janilionis, kuris tuomet neturėjo jokių įgaliojimų, bet veikė tik savo vardu. Be to, apie pusantro šimto knygų pats nupirko savais pinigais iš šv. Kazimiero dr-jos knygyno, kurių atitinkamus pakvėtinimus turi pas save. Iš viso buvo papildyta Biblioteka apie 1000 naujų knygų tomų.

Kiek dabar knygų turi ši biblioteka sunku pasakyti, nes jau treči metai, kaip katalikiškos organizacijos jų nebetvarko ir antri metai kaip jomis niekas nesinaudoja.

Iš to viso matom, kad dr-jos „Lietuva“ bet kokios pretenzijos prie buv. Lietuvių Namų bibliotekos yra visai nepamatytos. Prie pirmųjų 300 knygų ji nustojo teisės pati nenorėjusi dalyvauti bibliotekos kurime, o su vėliau įsigytais knygomis ji nieko bendro neturi.

Tiktai ALKF pretenzijos galima imti domėn. Jos organizacijų iniciatyva susikūrė buv. Lietuvių Namų Biblioteka, kurios krovė šį bendrą lietuvių kolonijos lobį atskirai sau nieko nepasiimdamos, tuo tarpu kad dr-ja „Lietuva“ ir net „Susivienijimas“ nieko neinesė ir kurė savo atskiras bibliotekas.

Buv. Lietuvių Namų Bibliotekos išdalinimas priešintusi jos pirmąją idėją ir negrąžinimas sukurusioms ją katalikiškoms organizacijoms būtų didžiausi skriauda pastarosioms, kurios yra pasilikusios be vienos knygos.

Šiapus kitaip, šiandie Biblioteka yra Lietuvos Pasiuntinybės globoj: iš jos mes laukiame teisingo išsprendimo susitarus su tikroju tos bibliotekos kūrėju kun. J. Janilioniu.

dainių I pr. mokyklos IV skyr. mo kiniai matė idomiai krintantį meteorą žiemos vakaruose, neaukštai, gal tik per du ištiestos rankos stačius nykščius nuo akiračio.

Saulė buvo ką tik nusileidusi. Meteoras išrodė lyg žvaigždę, kiek didesnė už vakarinę. Krito su dusliu ūžimu, driekdamas šviesos juostą. Nukritęs pusę kelio nuo pastebėtos aukštumos vietos, meteoras su nedideliu trenksmu, sutrūko trimis dalimis, kurios leidosi skyrium kaip trys žvaigždės. Besileisdamos visos trys išnyko, nepasiekusios horizonto, ir jų vietoje kamuolys dūmų kreivuliavo į 2 skaičių. Dūmai, niekur nesileisdami, baltavo kelias minutes, paskui išnyko.

Viso trys mokiniai buvo tą valandą penkių km. linijoje, įvairiose distancijose — vienas nuo kito, tačiau visi jie vienodai nupasakojo įvykį.

VISI I „MINDAUGO“ RENGIAMA VAKARA

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

PAMALDOS

ŠI SEKMADIENI, liepos 4 d. pamaldos bus SANTA LUCIA bažnyčioje 11 val. 45 m.

MŪSŲ JAUNAVEDZIAI

SUSITUOKĖ: 1. Leonardas Ivoškus iš Užvenčio par. su Peronėlės Slipauskaitė iš Alytaus par. Liudininkais pabuvo: Vytautas Galčius ir Edvardas Šimkus.

2. Vincas Matavičius iš Grauzikių par. su Marijona Mykoleikyte iš Dziesieniško par. Abu vilniečiai.

Liudininkais pabuvo: Antanas Biekėta ir Stasys Galambauskas. Jaunavedžiams linkime ilgiausių metų ir gražiausio gyvenimo.

MŪSŲ MAZIEJAI

PAKRIKŠTYTA: Antanas, Benediktas ir Pranciškas Stanevičiūtės šimkų sūnus.

Kūmais pabuvo: Kazys Daveikis ir Konstancija Petrauskaitė. Mažyčiai linkime gražiai augti, o tėvams paguodos susilaukti.

JONINIŲ VAISĖS

Joninių vakarą įvyko gražus pasisvečiavimas Latvių Pasiuntinys Sekretoriaus p. Jono Arturo Klipsono šeimoje. Be paties šeimininko ydurninko, dar buvo ydurninkai: Lietuvos Ministeris p. J. Aukštuolis ir inž. Jonas Uosis. Vaisėse dalyvavo dar Latvijos Ministeris Dr. P. Olinš, kolonijos kapelionas kun. J. Janilionis, pp. Burakai ir keletas kitų svečių.

SV. CECILIJOS CHORISTŲ ŽINIAI

Ketvirtadieniais aštuntą valandą ir sekmadieniais tuoj po pamaldų p. Povilonio svetainėje, Bdo de Irigoyen 1692, vyksta šv. Cecilijos choro repetitijos programos paruošimui iškilmingam "Išveivų Die nos" minėjimui, kuris įvyks čekoslovakų salėje, g. San Juan 782, liepos mėnesio 17 dieną, šeštadienį.

Visi choristai prašomi punktualiai lankyti repeticijas.

V. Rymavičius

šv. Cecilijos choro vedėjas.

PASVEIKINO APAŠTALIŠKĄJĮ NUNCIJŲ

Popiežiaus Dienos proga, birželio 29., Apaštališkąjį Nuncijų mons. Džiuzeppe Fietta sveikino dvasiškija, katalikiškos organizacijos, aukštoji Argentinos aristokratija, Vyriausybė su Respublikos Prezidentu gen. A. P. Justo priešak yir visas svetimųšalių diplomatinis korpusas.

Lietuvos Vyriausybės vardu pasveikino ministeris p. J. Aukštuolis ir pirmasis sekretorius p. B. Blaveščiusas, o lietuvių katalikiškos kolonijos vardu kun. J. Janilionis.

SUGRĮŽO DAILININKAS RIMŠA.

Šiomis dienomis parvyko iš Bolivijos dailininkas Jonas Rimša. Bolivijoje jam teko subuti daugiau metų. Nebuvo jam ten lengva dirva, nes gyvenimo nepritekliai ir silpna sveikata neleido pasireikšti tiek, kiek būtų norėjęs ir galėjęs. Grįžo smarkiai suvargęs ir pusiau

Dail. JONAS RIMŠA ligonis. Tačiau dvasia jaučiasi stiprus. Del to paties nepritekliaus negalėjo ir savo paveikslų parsigabenti: juos teks vėliau atsiimti. Laikiną prieglaudą dailininkas J. Rimša rado Lietuvos Pasiuntinybėje. Girdėti, kad ji ketina pasi-

rupinti ir jo paveikslų pargabenimu iš Bolivijos.

Maloniai sveikiname dail. Joną Rimšą pagrižusį ir linkime jam geresnės kloties Argentinoje.

AR ŽEMAITIS YRA LIETUVIS?

Štai visai iš netyčių išgirdau dvi asabas kalbant. Viena asaba tai labai aukštas vyras, dėvintis kareivio uniformą. Antra - mandriai apsitaisiusi panelė, tikra miesčionka.

Pana meiliai klausia: — Kaip pavadė?

Gi kareivis atreportuoja: — Trumputis. Grigas.

Pana netikėdama: — Trumputis, o toks ilgas? netikiu.

P okiek laiko koketuodama klausia: — Ar aš ponui nors trupučiuką patekau?

— Je. — Atsako Grigas.

— Tamsta kiba — ne lietuvis? Toliau klausia pana.

— Ne. — Trumpai atsako.

— O kas? — Nesitverdams žingidumu klausia pana.

— Žemaitis!

Aš net išžiojau. Kaip tai gali būti? Juk man bobutė sakydavo, gerai atsimenu, jog žemaičiai esą lietuviai. O čia pasirodo kad ne.

— Na misliju — prisiartinsiu prie jų ir paklausiu, ar jie tikrai tą žino. Einu ir klausiu. O gi žiūriu, ne vien tik jie bet ir daugiau asabų pradėjo į mane žiūrėti, ligi kvailų.

— Nori žinoti ar žemaičiai yra lietuviai? — Tiesiog unisonu paklausė.

— Na žinoma, del to ir atėjau. Baisi "curiosidad" mane apėmė aiškinuos.

— Jeigu nori šventą teisybę sužinoti, tai ateik į "Išveivų Dienos" minėjimą, kuris įvyks liepos 17 dieną, čekoslovakų salėje "Sokol" g. San Juan 782. Ir dar daugiau draugų atsivesk, nesigailėsi.

Be to sakė, kad bus labai gražių deklamacijų, naujų dainų... Smagūs šokiai.

Dar pasakė ir kuom nuvažiuoti: iš Puente Alsinos, Constitución ir Retiro 9 tramvijum. Iš Puente Barracas ir Palermo 10 tramvijum. Iš Avellanedos nuo Crucesitos 21 tramvijum. Iš Parque Patricios 5 omnibusu. Iš Savedros 53 omnibusu. Iš Tigres ir Palermo 67 omnibusu. Iš Puente Barracas ir Retiro 47 kolektyvu.

Su jais kalbėjęs

GRAŽIAI PROGRESUOJA

Plačiai žinoma lietuvių moterų bei mergaičių tarpe kaip rimta ir higieniška kirpykla "La Olga" kurios savininkė yra susipratusi lietuvių p. O. Vitkauskienė, neseniai įsigijo dar vieną "permanentėms" mašiną "Vella" su elektra ir be elektros.

Minėta mašina yra geriausios vokiškos firmos.

Manome, kad ši naujoji mašina daug patarnaus mūs sesučių pagražinimui.

Kor.

PARSIDUODA BITES

Labai geromis sąlygomis parsiduoda 12 avilių bičių. Teirautis: Bdo de Irigoyen 1692, pas p. V. Rymavičių.

Dail. Jono Rimšos kūryba Bolivijoje

Gavom iš Bolivijos sostinės La Paz redakcijai prisiųstą katalikiškosios moksleivijos leidžiamą mėnesinį žurnalą "ADELANTE", kurio viršelyje puošia mūsų žinomojo dailininko Jono Rimšos giliai religinio paveikslų reprodukcija.

Žurnalo vedamajame kaip tik ir kalbama apie minėtąjį paveikslą, kurį dailininkas J. Rimša pavadino: "NESUPRATO MANES". Paveikslas vaizduoja Pasaulio Išganytoją nužengiantį iš Dangaus per mistinio skaisčumo debes; apačioje atvaizduota karų ir revoliucijų baisenybės, kurios personifikuotos raita giltine su dalgiais piaunanti jaunatvės žiedus ir aplinkui sėjanti motinų bei žmonių skausmų ašaras ir vaitojimus, o taip pat mažutėlių našlaičių verksmą. Dailininkas sava giliai jaudinanti vaizduote iššaukia Pasaulio Išganytoją pasigailėti nelaimingosios žmonijos, kuriai jis atnešė taiką, bet iki šiolie pasilikęs nesuprastas. "MANES NESUPRATO". Už tai dailininkas J. Rimša pavadintas "EL GRAN PINTOR LITUANO" — DIDIS LIETUVIS TAPYTOJAS —, kuris giliai mokėjo jausti ir išreikšti šią krikščioniškąją idėją.

Toliau tame pat žurnale matome dar keturių kitų paveikslų reprodukcijas, kurios paimtos iš jo suruoštos La Paz parodos ir čia pat skaitome labai palankią kritiką. Štai kaip kurios ištraukos: "Per išitus metus Rimša lankydamas mūsų krašto džiungles, slėnis ir kalnų plokštumas, studijavo indijono tipą ir aporočius, kad suruošti mums savo didingą parodą, kurioje matome Rimšą giliai supratęs indijoną ir mūsų peisažą, išreikšdamas juos gražia, gyva ir ekspresyvia forma. Rimša žiūrėdamas į indijoną, kurį dažnai europiečiai, o kartais ir mes patys laikome bejėgiu, atranda jo gimtąją sielą, jautrią sielą, likimui pasidavusią, bet nepalaužtą. Ir mums pakaktų pažiūrėti į jo tris paveikslus: "Fogaty šviesoj", "Punos žiedas", "Paskutinė diena" ir didingą bei gyvą "YOKALLA", kad neabejoti, jog Rimša tikrai yra "maestro". Bet daug geriau jis pasireiškia kaip tapytojas savo peisažuose, kuriuose jaučiami mūsų krašto šviesos efektai įvairiausiais atspalviais.

Rimšos parodoje matom indijoną tokį, koks jis yra, be tų karikatūrinių disproporcijų, kurias taip mėgia kelti aikštėn kai kurie dailininkai".

Taip gražiai atsiliepdami bolivičiai apie mūsų dailininką Rimšą jam reiškia padėkos už artistinius kurinius ir nuosirdžiausiai sveikina. Mums lieka tik pasidžiaugti, kad dailininkas Jonas Rimša atrado gyvo pritarimo ir įvertinimo jo kurinių tolimojoje Bolivijoje, o užvis labiau, kad jį matom atradusį savo kryptį, kurioj jis moka savaimingai pasireikšti. Girdėjom, kad netrukus žada grįžti į Buenos Aires su nemažu paveikslų bagažu, kurį turėsime laimės iš arčiau pamatyti ir apie jį galėsime nuosavų žodžių tarti.

SVEČIAS IŠ PATAGONIJOS

Patagonija, kaip žinoma, yra senosios lietuvių emigracijos židyns. Ten pateko pirmieji lietuvių emigrantai ir savo darbštumu neblogai įsitaisė.

Šiomis dienomis apsilankė Buenos Aires tos kolonijos veteranas p. Tučas. Jis atvežė parduoti savo avių ukių vilnas ir ta proga aplanko senuosius pažįstamus.

Be to p. Tučas turi reikalų su Lietuvos Pasiuntinybe del Patagonijoje mirusio p. Kairio palikimo. P. Tučas budamas Vyriausybės paskirtu šio palikimo valdytoju nori jį galutinai likviduoti ir atiskaciti su velionies turto paveldėtojais.

P. Tučas mano pasilikti Buenos Aires dar visą mėnesį.

VAŽIUOS Į BRAZILIJĄ PASISVEČIUOTI

Liepos pradžioj, per mokyklų žiemas atostogas, išvyks į Braziliją pasisvečiuoti Tumo - Vaidžanto mokytojas p. V. Nalivaika. San Paulo mieste jis turi žmoną, kuri ten mokytoja lietuvių mokykloje.

L. SPORTO KLŪBO NARIŲ ŽINIAI

Pranešama, kad š. m. liepos 6 dieną 19,30 val. salėje "Vorwaerts" g. Rincon 1141, įvyks visuotinis L. S. K. narių susirinkimas. Aptarimui labai svarbios dienvartinės, narių dalyvavimas būtinas.

L. S. K. Pirmininkas: P. Stiklorius.

VOKIETIJŲ jieško priežasčių sutraukti Konkordatą su Katalikų Bažnyčia. Šiomis dienomis sukelė didelės sensacijos patinimas Espiros vyskupo Liudviko Sebastina, kad jis vidaus politikos žinias siuntęs Vatikanui. Anot nacių, tai jau esanti priežastis nutraukti santykius tarp Valstybės ir Bažnyčios.

NUSKANDYTAS gubernistų laivas "Trinidad" ties Port Vendres. BAVARIJOJ Vyriausybės įsakymu uždarytos visos tikybinės mokyklos.

LIETUVIŠKA KIRPYKLA LA OLGA

Patricios 1402

Permanentės daromos geriausiomis vokiškom mašinomis „Vella“ su elektra ir be elektros. Garantuojam metams. Taipat kerpam ir garbinio jame plaukus su žirklių ir van deniu. Lietuvėms nuolaida. Prašom atsilankyti.

— CLINICA DENTAL — "SANTA LUCIA"

Centros Calle 39 Nr. 193 — LA PLATA — U. T. 4648-Rocha. Pranešam mūsų gerbiamsiems klientams ir visuomenei, kad klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig virš nurodyto adreso.

Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir įvairios burnos ligos.

Prima: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną. Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisse Calle MONTEVIDEO 861 — SKYRIUS BERISSO F. C. S. Tarp Callao ir Guayaquil

T E M Y K !

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)

Kraujo ir Odos

PLAUČIŲ, ŠIRDIES, SKILVIO, KEFENŲ, NERVŲ ir REUMATIZMO LIGŲ

X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS

Moterų Ligy Specialistas

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542

Berisso Lietuviai

IS "MINDAUGO" DR-JOS VEIKLOS

LIEPOS mėn. 3 dieną ruošiamas didelis vakaras Ukrainiečių salėje. Bus suvaidinta keturių veiksmų drama "Joana".

LIEPOS 4 d. 3 val. po piet šaukiamas "Mindaugo" dr-jos valdybos posėdis, pirmininko bute, g. Perseverancia 4612.

LIEPOS 4 d. 3 val. po piet šaukiamas draugijos choro repeticijos Ukrainiečių salėje.

LIEPOS 10 dieną 8 v. v. draugijos raštinėje vyksta pirmosios repeticijos "Išvilių Dienos" minėjimo pasirodymui.

LIEPOS 11 d. 9 v. ryto, Ukrainiečių salėje, šaukiamas visuotinis "Mindaugo" dr-jos narių susirinkimas.

Valdyba.

GRAZIAI RUOŠIASI

Pagelbos centras, į kurį įeina 24 tautiškos organizacijos, sudarė specialią komisiją pasirodymui 9 de Julio iškilmingam minėjimui, į kurį įeina žymesnieji Berisso kolonijos asmenys. Ši komisija kreipėsi į visų tautų organizacijas prašyda ma paramos. Surinktais pinigais bus šelpiama biednuomenė liepos 9 dieną, Tautos šventės proga.

Taip pat komisija prašo pranešti savo biednuomenę, kuri reikalinga paramos.

Lietuvių reikalai pavesti "Mindaugo" draugijai, kuri jau išleido tris aukų lapus ir prašo pranešti biednas šeimas, reikalingas paramos.

S. D.

NELAIMĖ BEŽAIDŽIANT

Žinomo Berissoje bizniero p. N. Kuprionio penkių metų sūnelis, birželio 24 dieną, išbėgo, bežaisdamas su mažu švilpuku, į gatvę.

Pamatę kiti vaikai panorą nuo jo atimti švilpuką. Gi šis, gindamasis įsidėjo minėtą žaisliuką į burną ir užspringo.

Tėvai tai pastebėję skubiai pašaukė gydytoją, kuris liepė, nieko nelaukiant, vežti į ligoninę. Ten gydytojai mėgino išimti, bet jau penkta diena kaip to negali padaryti ir sako, kad reikės daryti operaciją pilvelyje.

Reikia atydziai saugoti vaikus idant išvengus liūdnų pasekmių.
S. D.

"MINDAUGIEČIŲ" LIGONYS

Jau ketvirtas mėnuo, kaip reumatizmą gydo "Mindaugo" dr-jos narys p. S. Piskikas. Gydoši privaliai, bet dr-jos valdyba yra nutarusi remti materialiai.

Dr-jos narys p. S. Oksas dirbdamas "Swift" fabrike, nusiūtino kairią koją. Jau antra savaitė, kaip gydoši. Gi birželio 24 d. ir žmona "Armour" fabrike bedirbama, susižalojo kairę ranką. Abu gydo fabrike gydytojas. Einant dr-jos įstaits abiemis yra mokama po 1 pesą ir 50 cent. į dieną.

Ponia J. Vogulienė, paslydus nuo laiptų "Armour" fabrike, smarkiai sužalojo koją. Gydoši pri vačiai, savo namuose.

Visiems linkime kuo greičiausio pasveikimo.

S. D.

OPERAVO

"Mindaugo" dr-jos uoliam choristui p. L. Račiūnui birželio 27 d. La Platos ligoninė, padarė sunkią nosies operaciją. Po operacijos ligonis grįžo į savo namus.

Linkime mūsų geram choristui greitai pasveikti ir vel stoti į choro eiles.

IŠVAŽIAVO OPERUOTIS

Nuolatinė "SVYTURIO" skaitytoja ir "Mindaugo" dr-jos narė ponia E. Šimenienė birželio 26 dieną išvažiavo į La Platos ligoninę operuotis apendisitą. Linkime poniai Šimenienei greit ir laimingai grįžti į savo šeimyninį gyvenimą.

DU "MINDAUGO" DR-JOS NARIAI GRĮŽTA Į LIETUVĄ

Šiomis dienomis du veiklūs "Mindaugo" draugijos nariai p. A. Malinauskas ir p. A. Žalga išvažiavo į Lietuvą.

P. A. Malinauskas, kilęs iš Raguvos miesto kur turi gražų ūkį, 1929 metais atvyko į Argentina ir visą laiką pavizdingai dirbo. Čia gyvendamas priklausė lietuviškom organizacijoms, uoliai dalyvaudamas "Mindaugo" dr-jos chore ir Vaidintojų būrely, bei remdamas

spaudą.

P. A. Žalga kilęs iš Raguvos valsčiaus taip pat turi ūkį. Argentinon atvyko 1927 metais; gyveno Zarate, vėliau persikėlė į Berisą, kur priklausė "Mindaugo" dr-jai, aktyviai dalyvaudamas chore ir Vaidintojų būrely.

Tad "Mindaugo" dr-jai savo veikliams nariams iškėlė jaukias išleistuves, kuriose dalyvavo gražus Mindaugiečių bei pažįstamų būrelis.

Čia, už gražai paruošto stalo, šnekučiavosi užkandžiaudami su išvykstančiais į Lietuvą p. p. Malinausku ir Žalga.

esantį, jaunimą, pabrėždamas jo kilstančią kultūrą.

Taipat apsidžiaugė, kad rado čia, tolimoje šalyje, organizuotus lietuvių taip gražiai dirbančius visuomenės darbą ir pasižadėjo stoti į "Mindaugo" dr-jos veiklių narių eiles.

Kaip p. Malinauskas, taip ir p. Žalga karštai padėjo "Mindaugo" dr-jai už taip gražias išleistuves, linkdami kuo geriausios kloties ir pasisekimo dirbant katalikiškai — tautiškai darbą.

Taipat pasižadėjo iš Lietuvos kuo galint remti, bei palaikyti susirašinėjimą.

Išleistuvių dalyvių dalis

Dr-jos pirmininkas p. N. Tamuliūnas pasakė trumpą reikšmingą kalbą. P. V. Stundžia savo kalboje linkėjo laimingos kelionės ir prašė neužmiršti Mindaugiečių.

P-lė V. Biknevičiūtė kalbėjo gražia tema.

Neseniai iš Lietuvos atvykęs p. M. Žagrakalis, savo kalboje plačiai nušvietė dabarties, Lietuvos

Po to, griežiant lietuviškai muzikai, linksminosi iki 3 v. ryto. — Choras gražiai padainavo keletą dainelių.

Visi skirstydami, savo išvažiuojantiems draugams, karštai spaudė dešines linkdami laimingos kelionės ir kuo didžiausios laimės tėviškoje.

S. D.

Iš Visur

SANTA FE PROVINCIOJ UŽDRAUSTAS KOMUNIZMAS

Santa Fe provincijos Vairausybė galutinai priėmė įstatymą, kuriuo bus griežtai baudžiami priklausantie prie Trečiojo Internacio-

nalo. Baudžiami bus taip pat ir tie, kurie formaliai nors nepriklausytų trečiajam internacionalui, bet jeigu būtų įrodyta, jog skleidžia panašias idėjas.

SUGRĮŽO ARGENTINOS AMBASADORIUS IŠSPANIJOS

Argentinos ambasadorius Ispanijai Dr. Garcia Masilla sugrįžo į Buenos Aires. Jam teko pergyventi labai sunkių valandų su Ispanijos gubernistais. Garbingasai diplomatas atgal nebegrįž.

A K U Š E R Ė

A. BENEŠ BILEK

Daug jau pasidarbavusi lietuvių Kolonijoje

c. LIMA 1217

U. T. 23 - B. O. - 3389

Priima kasdien nuo 9 val. iki 8 vakaro.

Sekmadieniais visą dieną

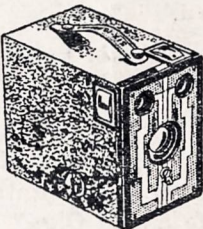
FOTO

B E R M A N

Nueva York y

Valparaiso,

Berisso, F.C.S.

Daro specialias fotografijas skerdyklų karnetas

IŠ BERISSO

SERVICIOS FUNEBRES

Išdėsio valandoje Tamstai gerai ir sąžiningai patarnaus vien tik

BOCCIA H-nos.

Representante

LAFEUDO H-nos.

BARCELONA 4 4 5 2

U. T. 22 — BERISSO

Turi įvairius ir gerai įrengtus vežimus: vestuvėms, krikštynoms ir pakasymams. Naktinis patarnavimas.

GYVULIŲ SĄRAŠAS

Birželio 30 d. visoj Argentinoj ėjo gyvulių surašinėjimas. Ta diena visoj Respublikoj buvo švenčiama. Greitu laiku sužinosim kiek Argentina turi gyvulių.

PREZIDENTO RINKIMŲ SUKURYS

Kaip žinoma "Concordancia", arba nacionalistų blokas, išstatė kandidatus į Valstybės prezidentą ir vice - prezidentą ORTIZ - CASTILLO. Bet netikėtai viena antipersonalistų grupė atsiskyrė ir pasiūlė kandidatą buv. Vidaus Reikalų ministrį Dr. Melo. Šis tarpusavio nesusipratimas gali smarkiai pakenkti pirmajai formulai.

Radikalų kandidatai ALVEAR - MOSCA jau apvažinėjo agitacija kelias provincijas ir visur buvo entuziastingai sutikti. Jų laimėjimo šansai padidėjo dėl "Concordancia" vidaus nesutikimų.

BUENOS AIRES UOSTO JUDEJIMAS

Per 1936 metus į Buenos Aires uostą buvo įplaukusių 178.928 upių laivai su 83.613.410 tonų ir 152.076 transatlantiniai su 83.646.828 tonais prekių. Palyginus su 1935 metais pasirodo, kad upių laivų judėjimas smarkiai pakilo, o transatlantinis nukrito.

RIO DE ŽANEIRO įvyko traukinių katastrofa, kurioj mirtinai žuvo 5 keleiviai ir sunkiai sužeista 119.

ŠVENTASIS TĖVAS PIJUS XI kreipėsi per Toledos arkivyskupą, kad paveiktų generolą Franko humaniškesniais apsieiti su baskais ir visais būdais vengti Baskų teritorijos sunaikinimo. Gen. Franko pakertino atsižiūrėti.

PENSILVANIJOS (Suv. Valst.) streikuoja per 100.000 metalurgijos darbininku. Susirėmimuose su policija jau yra 12 užmuštų. Įvestas karo stovis.

RYGOJ pasimirė Socialės Apsaugos Ministeris Antons Rubuls (latagalielis).

Didelė Klinika CONSTITUCION

Modernus VENERINIŲ LIGŲ gydymas: BLENORAGIJA, aštrioji ir kroniška: analizai peržiūrėjimui ar gerai išgydytas. ODA ir SIFILIS. Kraujo analizai su Wassermano reakcija. Šlapumo. NEGALAVIMAS. Seksualinis nusilpnėjimas. Vidurių ligės: Širdis, Skilvis, Plaučiai (krutinės ir nugaros skaudėjimas), Kepenos, Inkstai. VARISAI, HEMOROIDAI, MOTERŲ: kroniški flukšai. Neštumas. REUMATAS, Ciatika. GERKLE, NOSIS, AUSYS: Nosies sienos, migdolai, operacijos tik 30 pezų. DIA GERMINA. X SPINDULIAI. Neleisk veltui pinigų nei laiko. Tiksliai čia gali tikrai išsigydyti, nes mūsų daktarai specialistai prižiūri asmeniškai, mūsų senoje ir akredituotoje Klinikoje.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Ekonomiški abonentai. Valdiniams ir darbininkams išsimokėjimo lengvatai. Priimama nuo 9 iki 21. Sekmadieniais ir šventadieniais nuo 9 iki 12. val.

LIMA 1618

(Constitución)

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvinti. Nuo 9 — 21 v. Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar tiksliai pagydyta. Išgydymas galutinas, naujo viškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAŽAKRAUJYSTĖ (Tikslus analizas).
3. AVARIJOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus (kraują anal. 1914).
4. APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
5. ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimo (Ultravioletiniai Spinduliai).
6. HEMOROIDAI — gyslių ištinimas, Prof. Sicardo
7. LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cicarelli metodu.
8. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų sumenkėjimas.
9. REUMATIZMAS: Išias dieguliai, astma, slogas.
10. Širdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
11. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas, suliesėjimas.
12. SKILVIS: Išputimas, nerviškas, užkietėjimas, vėma, žaizdos.
13. GERKLE, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, uždegimai.
14. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėnesinės ir panašios.

VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITĖ

ANALIZAI IR PATARIMAI Veltui

KALBAMA LIETUVIŠKAI

LRIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Ispudingai Buvo Šventas Kaune Lietuvos Aero Klubo Dešimtmetis

Pirmąją sekminių dieną Kauno karo aerodrome buvo iškilmingai paminėtas Lietuvos Aero Klubo dešimtmetis.

Nors pati šventės programa buvo pradėta 15 val., bet jau nuo 12 val. pradėjo į kalną plaukti kauliečių minios. Žmonės vyko į aerodromą nenutrukstamomis grandinėm: vieni autobusais, automobiliais, kiti keltuvu, ir pėstieji laiptais, todėl nenuostabu, jog jų aerodroman prisirinko apie 50.000.

Kai apie 15 val. į iškilmes atvyko Valstybės Prezidentas Antanas Smetona su ponia, lydimas krašto apsaugos ministerio brig. gen. inž. St. Dirmonto, aerodromo tribunoje laukė jo kiti Ministerių Kabineto nariai, aukštieji karininkai, diplomatinio korpuso atstovai ir Latvijos ir Estijos civilinės aviacijos atstovai. Estijos atstovai buvo atvykę savais lėktuvais.

Aviacijos diena arba šventė buvo pradėta trimis šūviais, kuriems aukštai, virš aerodromo, sprogo, ištryško trys juostos geltonų, žalių ir raudonų dūmų, kurie sudarė gražią tautinės vėliavos iliuziją. Po to orkestrams grojant Valstybės Prezidento maršą ir milžiniškai miniai žmonių, kuri gražiu lanku supo aerodromą, keliant ovacijas, Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, pasakė kalbą. Be to, kalbėjo krašto apsaugos ministeris brig. gen. Dirmontas, karo aviacijos viršininkas ir šauniųjų Lietuvos lėktuvų „Anbo“ konstruktorius pulk. inž. Gustaitis ir LAK pirmininkas prof. Žemaitis. Visos šventės iškilmės buvo transliuojamos per radio.

Lakūnas ir Lietuvos sklandytojas rekordistas Pyragius, vadinas Lietuvoje „skraidančiu žmogumi“, su sklandytuvu „Nida“ atliko tokių puikių oro akrobatikos numerų, jog iš šalies žiūrint atrodė, kad jis valdytų ne sklandytuvą, bet eikliausį lėktuvą. 1.000 m. aukštyje jis stebino žiūrovus išnerdamas 3 kartus iš eilės mirties kilpas ir padarydamas įvairių kitų akrobatikos pratimų.

Nors Lietuvos civilinė aviacija tebėra jauna, bet per 10 metų pasiekė to, kuo jau galima didžiuotis. Ji turi jau keliolika lėktuvų, keliolika sklandytuvų, keliasdešimt lakūnų ir kelis šimtus sklandytuvų.

Lakūnas Pyragius žada šiemet vykti į Ameriką parodyti savo sklandymo meno broliams amerikiečiams. Reikia tikėtis, kad jis, kaip praėjusiais metais pasiekęs sklandymo rekordą Lietuvoje, išsilauks ore su sklandytuvu 22 val. 36 min. ir užėmęs IV vietą pasaulio sklandyme, gražiai atstovaus Lietuvos kitų akrobatikos pratimų. Ne veltui publika kėlė jam ovacijas.

Lietuvos Lakūnai Prisiruošimo Metu

tytų ir Amerikoje.

Nemaža visuomenėje susidomėjimo sukėlė ir atremontuoti „Lituanica II“, su kuria F. Vaitkus perskrido Atlantą.

„Lituanica II“ pirmą kartą Kaune buvo paskraidinta ponia Smetonienė ir švietimo ministeris prof. Tonkūnas. Be to, šventės proga buvo lakūno Dženkaičio podemonstruotas karo aviacijos viršininko pulk. inž. Gustaičio konstrukcijos lėktuvus „Anbo IV“, kuris per vieną minutę 45 laipsnių kampu pakilo apie 1.000 metrų į aukštį.

LAK dešimtmečio šventė buvo baigta simboliniu 10 parašiutininių

paršiutininių parašiutininkų, kurie iš 1.000 m. aukščio. Tai pirmą stajgmaną Lietuvos visuomenei, kai tiek parašiutininkų pasipildytų dangėje. Visi parašiutininkai laimingai pasiekė žemę. Parašiutininkų tarpe buvo 2 moterys: lakūnė Liorentaitė ir stud. Civinskaitė ir 8 vyrai: Heidrikis, Ašmenskas, Martinkaitis, Gyras, Žalkauskas ir Vasilauskas.

Nors Lietuvos civilinė aviacija tebėra jauna, bet per 10 metų pasiekė to, kuo jau galima didžiuotis. Ji turi jau keliolika lėktuvų, keliolika sklandytuvų, keliasdešimt lakūnų ir kelis šimtus sklandytuvų.

tytų krikštynos. Ponia Smetonienė su švietimo ministeriu prof. Tonkūnu pakrikštijo Biržų visuomenės lėšomis ir aukomis pastatytą ir LAK padovanotą didelį ir gražų žuvėdros išvaizdos sklandytuvą „Biržietį“. Ta pačia proga buvo pakrikštyti sklandytuvai: „Giriūnas“, padovanotas Lietuvos miškininkų, „Aras“ — padovanotas matininkų ir kultūrtechnikų ir „Žaibas“ — padovanotas geležinkeliečių.

Po sklandytuvų krikštynų, jaunieji būsimieji lakūnai įvairių gimnazijų mokiniai, kurių buvo apie 60, pademonstravo savo konstruk-

Argentinoje

BULVIŲ KASIMAS

Argentinoje Bulbės pasidarė liuksuso daiktas. Kainos pasiekė 30 — 35 cent. už kilogramą ir nerodo tendencijos kristi. Darbininkams sunku beįpirkti.

Provincijų valdžios susirūpinusios ateinančių metų bulbių sėja. Skiriami nemaži kreditai užpirkti sėklą. Bulbės daugiausiai gabenamos iš Š. A. Suv. Valstijų. Pastaruoju metu pradėjo atvežti taip pat iš Lenkijos.

KANADOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIS ARGENTINOJ

Amerikos orlaiviu atvyko į Buenos Aires Kanados žemės ūkio ministeris Mr. Arkell. Jo kelionės tikslas arčiau susipažinti su Argentinos mėsos produkcija. Jau lankėsi Mėsos Gamintojų Korporacijoje. Ministeris Arkell pabūs kelias dienas.

ARGENTINOS EKSPORTAS

Nuo sausio 1 d. iki birželio 15 d. š. m. Argentina eksportavo užsienui 3.731.737 tonus kviečių, 2.152.380 tonų kukurūzų ir 1.046.477 tonai sėmenų.

Pernai metais per tą patį laiką eksportas nesiekė ir trečdaliai dabartinio.

PASITRAUKĖ IŠ VYRIAUSYBES

Kandidatai į Argentinos prezidentą ir vice - prezidentą: Dr. Ortiz ir Dr. Castillo, kurių pirmasai buvo Finansų ministeriu ir antrasai Vidaus Reikalų, pasitraukė iš užimanų vietų, kad galėtų laisvai varyti propagandą.

Finansų ministeriu pakviestas Banco Nacion Vice - direktorius Dr. Acevedo, o Vidaus ministerio pareigas eis dabartinis Viešųjų Darbų ministeris Dr. Alvarado.

TURTĄ GRAŽINA TIEMS, IS KURIŲ PAĖMĖ

Šiaurės Prancūzijoje neseniai miręs advokatas paliko visą savo didelį turtą savo miesto pamišelių namams. Jis testamente parašė:

„Pamišelių dėka aš praturtėjau. Žmonės, kurie nežinojo, kur dėti savo pinigų, leido juos besibylinėdami. Mano testamentas yra tam tikros rūšies prisipažinimo aktas“.

Jo įpėdiniai dabar nori paneigti mirusiojo advokato paskutinįjį valią. Jie įrodinėja, kad jis, testamentą rašydamas, buvęs nepilno proto.

Tsb.

Didžiausais Buenos Aires LIETUVIŠKAS VIEŠBUTIS

STASIO POVILONIO

(Viena kvadra nuo Plaza Constitución)

BERNARD de IRIGOYEN 1692, kampas Casero
U. T. 23 Buen Orden—4675

Tikri lietuviški valgiai ir geriniai. Švarios lovos. Taip pat išsinuomuoja atskiri kambariai. Kainos labai pigios. Švarus ir mandagus aptarnavimas.

KIEKVIENA SEKMADIENĮ DAROMI ŠOKIAI
Lietuviai ir lietuvės čia susirenka, nes tik čia linksma, malonu ir lietuviška.

Viešbutyje yra

DARBO BIURAS

Yra lietuvis advokatas kuris veda visokias bylas ir skundus.

Taigi kviečiami visi te patitų skiltinų AFSILANKYK

LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

atskirų darbų kainos:

Už atspausdinimą pirmą 1000 propagandinių lapelių	\$ 3.-
Už atspausdinimą pirmą 1000 laiszkams blankų	\$ 9.-
Už atspausdinimą pirmą 100 komercinių kortelių	\$ 1.50
Už atspausdinimą pirmą 100 vizitinių kortelių	\$ 0.80

Taigi atliekami įvairūs darbai ir svetimomis kalbomis
Visais spaustuvės darbų reikalais kreipkitės asmeniškai
arba telefonu: U.T. 22=9476

Fraga 115, Piñeyro, Avellaneda

Pigiausia kelionė

į KAUNĄ
per KIEL kanalą
gelima parvažiuoti laivais

G. A. L.

GDYNIA AMERICA
LINEAS
DE NAVENACION S. A.

Sekantis išplaukimav iš
Buenos Aires

s/s „Pulaski“
LIEPOS 18 D. 1937

Pigu-

Kainos be kompetencijos

Patogu-

kabinos 2 asmenims

Valgis-

sveikas ir skanus.

Atstovas:

BANCO POLACO

P. K. O.

TUCUMAN 566

CORRIENTES 2700

Laivakortės išvykimui ir
giminiu atsikvietimui
parsiduoda

BANKUOSE IR TURIZMO
AGENTUROSE

Skaityk, išmanyk ir kitiems pasakyk, kad

ŠVYTURYS

„SVYTURYS“ nekenčia melo;

geriausias laikraštis.

„SVYTURYS“ rašo teisybę;

„SVYTURYS“ vedamas tautiškai katalikiškoj dvasioj.

„SVYTURIO“ kaina visiems prieinama:

ARGENTINOJ atseina 4 pezus per metus, arba 2 pezu pusmečiui.

URUGVAJUI — 2.50 ur. pezų;

BRAZILIJAI — 20 milreisų;

LIETUVOJ — pezus, arba 2 amerik. dolerių.

NIEKO NELAUKDAMI UŽSIPRENUMERUOKITE „ŠVYTURI“ SAU IR SAVO GIMINEMS.

Rašykite ant pridamos čia atkarpos.

Pridėdamas pezus, prašau man siuntinėti „Švyturį“ žemiau nurodytu adresu:

Prenumerato vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta

Parašas

„SVYTURYS“

c. OLAVARIA 882
BUENOS AIRES
ARGENTINA

Arėjas Vitkauskas.

Žmogus Kuris Dirbo Cukraus Fabrike Tris Dešimtis Metų

(Amerikos pramonės blogoji pusė)

Stebėtini žmonės tie amerikiečiai! Kalbu čia apie mūsų tautiečius. Žiūrėk, išažiavo koks nors Ragaišis prieš kokią dvidešimt arba trisdešimt metų į tą laimės šalį, Amerika vadinamą, o parvažiuoja, bracia, tikras buržujus! Ką buržujus, — tai dar nieko, bet kad ir iš kito atžvilgio tu tokio amerikono nepaimsi: jo apšviesta galva, — visur tikrai paipos, tsyrtkariai, baidinai ir kiti Amerikos technikos išradimai; o ką jau bekalbėti, kad kokiame nors užkampio bažnytkiemyje susirinkę viso valsčiaus ūsuoti ir barzdoti dėdės, tingėdami eiti į bažnyčią, prieš šventorių sustoję ir lazdas į užpakalius surėmę mėgina tokį vieną amerikoną sukursti. Kur tau, — ne tokių tuščiagalvių nosiai tokį vieną, kad ir paprasčiausią, buvusį Amerikoje tautietį sukirsi! Niekais eina visos viso valsčiaus ir net tolimesnės apylinkės gudragalvių pastangos!

Neseniai man teko sutikti žmogų, kuris grįžo iš Amerikos, kurioje jis išdirbo cukraus fabrike trisdešimt metų. Retas, taip sakant, ekzempliorius ir kultūros paukštis! Malonu man buvo su juo pasikalbėti.

Prisipažinsiu, kad aš cukraus pramonės nepažįstu, ir iki šio laiko nieko apie tai nežinojau, kaip cukrus yra padaromas. Aš tikrai žinau, kad niekuomet svečiuose neatsisakydavau nuo atliekamo šaukščiuko cukraus į arbatą, ir daugiau nieko. Tas žmogus, duok, Dieve, jam sveikatos, nušvietė man protą, ir dabar aš tą pramonės šaką esu nuodugnai ištyręs. Kad ne jis, tai, dievaži, aš ir toliau nebū-

čiau nieko daugiau apie cukrų žinojęs, kaip tikrai, kaip tikrai tą, kad mažiems jis yra labai patogus, (jeigu šmočiukais), vogti, na, o dideliems kiekvienam ne pro šalį, jeigu gera šeimninė, kurios namuose esi svečias, taip įprašomai ima ir įdeda dar vieną šaukščiuką...

Pirmiausia, žmogus, išdirbęs cukraus fabrike tris dešimtis metų, pareiškė man, kad cukrus esąs dirbamas iš kaulų. Ta aplinkybė, galų gale, ir privertė mane su cukraus pramonės pastatymu mūsų laikais nuodugnai susipažinti.

— Iš kaulų?... — net išsižiojęs pertraukiau cukraus specialisto kalbą: — Kaip tai, iš kaulų?!

— O gi, tiesiai, iš kaulų! Ima kaulus ir juos degina. Iš jų dirba cukrų! Užtai, kaip žinote, žydėliai visur ir kaulus supirkinėja arba rankioja. Taip ir Amerikoje, — ten kaulus į cukraus fabriką atveža dideliais vagonais. Ne juokai, tiek cukraus kasdieną fabrikai išleidžia...

Nors aš buvau ir jauno amžiaus ir tokio darbo prityrimo atžvilgiu ne nepalyginamai jaunesnis už tą seną pramonės veteraną, bet — patikėkite — aš, po tokio jo pareiškimo, suradau savyje pakankamai akiplėšiškos drąsos ir nesi-kaitymo su senais ir prityrusiais žmonėmis, kad pienbūniškai pareiškiau jam:

— Na, jau, sakyk, dėde, kaip sau nori, o aš vistiek netikiu, kad cukrų iš kaulų dirba! Juk gi, tai tikra cholera visus nuo cukraus apsestų!..

— Bet, kad tamsta nežinai ir kad aš tamstai sakau, tai tamsta ir nesiginčyk!

— Gerai, dėde, aš galiu ir nesi-

ginčyti, bet kad vistiek — rodosi, ir aš kadaise esu mokykloje girdėjęs, iš ko cukrų dirba, tikrai dabar nebegeirai atsimenu, iš ko — bet tikrai esu tikras, kad ne iš kaulų! Iš kažkokių augalų, rodosi...

— Iš augalų?!.. Kas tamstai sakė?!.. Mokykloje, — ką ten mokykloje gali žinoti; ar tie, kurie taip sakė, yra buvę ten, kur cukrų dirba, ar yra prie jo dirbę, kaip aš, štai?!..

— Buvę, tai nebuvo, dėde, — bet gi knygoje yra viskas užrašyta apie tą darbą — ir iš ko ir kaip jį dirba, tai mokytojas iš tos knygos mums kadaise ir pasakojo, kad žinotume. Bet tikrai ne iš kaulų, dėde, cukrų dirba!..

— Et, kas jau toks tas jūsų mokytojas buvo?! Ar jis buvo, pavyzdžiui, kaip ir aš, Amerikoje, ar jis matė?!.. Plepėjo tikrai tam, kad jums — vaikams — akis apdumti, kad jūs tikrai to dalyko nežinotumėt! Arba ir ten koks kvailys tokią knygą parašė, nei pats ten buvęs, nei matęs...

— Bet gi, dėduk, negi mes visi esam ten buvę, ką žinome, arba ar viską esame patys matę?! Prityrę žmonės viską yra mums surašę ir mes nuo jų daug ką žinome!..

— Et, kalbi tamsta niekus! Pasakysiu dar geriau: tamsta esi dar perjaunas, kad su didesne amžiaus dalį nugyvenusiais ir pasaulį mačiusiais žmonėmis galėtum ginčytis, — štai ką! O kad senesnis už tamstą žmogus ką sako, tai tamsta geriau paklausytum ir mestum kokių ten akių dūmimus per mokytojus arba knygas. Ten viena tikrai apgavystė, daugiau nieko!..

— Na, gerai, atsiprašau, dėde, kaip sau nori, tamsta kalbėk apie tai, kad cukrų iš kaulų dirba — aš netikiu ir niekas tuo netikės!

— Tausij, tamsta, ir daugiau nieko! Dar sakaisi mokyklą lankęs, bet jos pėdsakų nė kiek tamstoje nesimato; mokyklas lankę jaunikiai tokie nebūna, — gėdinkis, tamsta!..

— Bet atleisk, dėde...

— Paršas esi, tamsta, ir viskas! Į akis seniems ir prityrusiems žmonėms kibti!.. Tuo būdu,

NE APSIRIK!

Tik Pr. Dombravas yra lietuvis Argentinoje, kuris žino vietos įstatimus, rašo prašymus, skundas ir t. t.

Bernardo de Irigoyen 1692.

U. T. 23 - 4675

CLINICA

DR. APERAVIČIAUS
Corrientes 1955 U. T. 47-7746
Atdara nuo 16-20 val kasdien
Žymus chirurgas, diplomuotas
Rusijoje ir Argentinoje
MOTERŲ LIGOS
X SPINDULIAI

Dr. SCHAVELZON

LIGONINĖS "MUNIZ" ŠEFAS
Veneros ligų, gerklės, ausų, nosies pilvelio, širdies, kraujo plaučių ir kepenų. Specialistas. Kalba visomis kalbomis. Darbininkams didelė nuolaida

PUEYREDON 936, Bs. As.

U. T. 47 — 8416

sakau, tamsta gerai negalėsi savo amžiuje žmonių tarpe ryventi! Tai įžulus jaunikaitis! Tfu, kad tu nesulauktum!..

Ir dėdė amerikonas, galutinai įširdęs ant manęs už mano rodomą akiplėšiškumą, išvadines mane dar pienbūniui ir benkartu, demonstratyviškai nuėjo sau, palikdamas mane vieną.

Nugirdau paskui, kaip mano buvęs kalbos draugas, Amerikos pramonės veteranas darbininkas, susitikęs kažkokį daug senesnį už mane žmogų, spaudydamas ir visai reikšdamas viešai savo užgautą aš, balsiai kalbėjo, mosikuodamas rankomis ir pridėdamas daug amerikiečių kalbos žodžių:

— Yes!.. Aš... All right!.. Tris dešimtis metų cukraus fabrike, — ir dabar tas pienbūnis čia!..

— Žinai, tamsta, dabar mūsų jaunikiai čia kokie — tikrai kelias žiemas dyki pavaikštinėja į mokyklą, ir jau, žiūrėk, net su tikrais tėvais, dėl visokių dalykų į akis kimba! — girdėjau, kaip raminau kalbėjo kažkoks filosofiškas dėdė...

— Išties, iš ko gi cukrų dirba?

Ilgai netrukus aš susisiekojau nedidelę knygėlę, rusų kalboje parašytą, kurioje buvo rašoma apie cukraus gamybą, vardu "Cukraus gamyba ir pramonė", kurioje — perskaitęs — radau be kita ko štai ką:

Cukrus yra dirbamas iš saldžiųjų, cukriniais vadinamų, runkelių; tie runkeliai yra nuvežami į fabrikus, ten nuvalomi, nuplaunami, su piauustomi ir dedami į tam tikrus didelius virinimo indus; perėję ke-
lius virimus, galų gale tie runke-

liai — arba, geriau, pasidariusi iš jų skysta buza — yra tam tikrame fabrike skyriuje iškošiami per degintus kaulus, kurie — esą — geriausiai tą nebaigtą cukrinę buzą nuo visokių nereikalingų tirštumų išvalo; kaulai turi tam tikrų skylių tinklius, kurie — kaip esanti parodžiusi praktika — labiausiai tinką tokios rūšies košimo darbui.

Ta knyga mane visiškai su cukraus reikalu supažindino, ir dabar aš supratau, kad anas amerikietis dėdė vis dėlto klydo, tvirtindamas, kad cukrų dirba iš kaulų. Aš manau, kad ir jis pats buvo paprasčiausiu būdu suklaidintas: jis, matomai, visas tas tris dešimtis metų bus dirbęs tikrai tame cukraus fabrike skyriuje, kuriame išvirsta cukrinė buza yra sunkiama per sudegintus kaulus; o kadangi jis iš to skyriaus per tas tris dešimtis metų į kitą nebuvo nė karto išėjęs, tai ir paliko su tuo įsitikinimu, kad cukrų ir dirba iš kaulų...

Čia, be abejo, yra blogoji Amerikos pramonės pusė, nes taip — skyriais — sutvarkyti fabrikai, matote, neleidžia jų darbininkams su visu jų fabrike darbu susipažinti!..

Yes — Taip. All right — Puiku.

Paremk katalikišką spaudą užsiprenumeruodamas sau ir giminius ŠVYTURI.

Lietuviška Dantu Klinika CLINICA DENTAL PAVEN

Dantų Gydytojas ir Direktorius

N. Krukauskas

A u k s o dantys ir koronos 22 karatų nuo \$ 10.
Balti dantys nuo \$ 4. Plombos nuo \$ 3

Traukiama dantys be skausmo veltui jei daromi nauji dantys
Priimama kasdien nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Pavón 488 U. T. 22 — 9395 Avellaneda
(Prieš Avellanedos stotį)

Pirma Lietuvių Klinika Boko

PADIDINUS IR PATOBULINUS INSTITUTĄ MODERNISKAIS
IRENGIMAIS IR ATIDARIUS CHIRURGINI SKYRIŲ, SIŪLOME PUBLIKAI MŪSŲ PATARNAVIMĄ

CHIRURGINĖS operacijos daromos pigiai.

Venerinės ligos: Blenorragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai, prostatitis, gydoma mokslinės elektrolizės, uretroskopija. Sifilis (606 - 914) impotencija. Gydoma pigiai. * Oda: Ache, egzema, ulceris. Kvėpavimas: Džiova, asma, kroniškas bronchitas. Širdies ligos Viduriai, virškinimas: Gydomi profesoriaus Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo diagnozės nuo pirmos savaitės, gimdymai, matriz. * Hemoroides: Išgydoma be operacijos ir be palikimo darbo. * Gerklė, nosis, ausys: Tonsilių, politipų operavimas, etc. * Laboratorija analizavimui kraujo, šlapimo, etc.

Supranta lietuviškai.

X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA
INFRARAUDONI

Priėmimas:
Nuo 10—12 ir 15—21
Šventėmis 10 iki 12

PATARIMAI \$ 3.—
Trečiad. ir šeštad. su
šiuo skelbimu veltui.

ALMIRANTE BROWN 1039

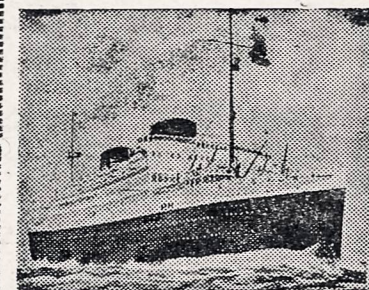
LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

Pigiausio kainomis parduoda laivakortes

Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

c. 25 DE MAYO 375, piso 3. U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Dideli patogumai 3-je klasėje.
Susisiekimai traukiniais su visais Europos miestais.

VISU LIGU KLINIKA

BENDROJI KLINIKA

Vidurinės ligos. Širdis Plaučiai. Kepenos. Pilvas. Nervai Galvos skaudėjimai. Reumatizmas Gemorojos. PLAČIŲ LIGOS.

Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas ir kiti toki susirgimai plačiais pas mus galutinai išgydomi. Bendrasilpnimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydosi.

Venerinės Ligos

TRIPERIS gydomas greit ir bet skausmo naujaisiais metodais. SIFILIS: 606 — 914. Odos ir Kraujo ligos.

Klinikoje randasi LOVOS atvykusiems iš toliau nuo 1 peso į dieną.

MOTERIMS ATKIROS PATALPOS

Patarimui \$ 3. Mėnesinis abonetas nuo \$ 10 į mėnesį. Priemimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 v. Sekmadienais nuo 9 iki 12 val.

Kalbama: iusiškai ir vokiškai

Medecinos paslaptys griežtai išlaikomos.

SUIPACHA 28